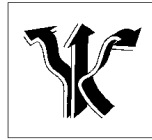

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

з дисципліни
**«Актуальні питання кримінального права»
(для магістрів)**

Київ – 2019

Підготовлено професором кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності Навчально-наукового інституту права ім. Володимира Великого Приватного Акціонерного Товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом», доктором юридичних наук, професором В.О. Заросило

Затверджено на засіданні кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності (протокол № 8 від 20.02.18)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту права ім. Володимира Великого ПРАТ «ВНЗ«МАУП» (протокол № 2 від 01.03.18)

Заросило В.О. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Актуальні питання кримінального права» (для магістрів). – К.: «Вид. дім «Персонал», 2019. — 31 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни «Актуальні питання кримінального права», зміст дисципліни, тести, питання для самоконтролю, а також літератури.

© В. О. Заросило, 2019

© Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2019

© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2019

Пояснювальна записка

Дисципліна «Актуальні питання кримінального права» має своїм завданням сформулювати у студентів глибокі теоретичні і практичні знання з кваліфікації злочинів, проведення розслідування кримінальної справи та надати уявлення щодо тенденцій розвитку кримінального і кримінально-процесуального законодавства України.

Курс завершує вивчення кримінального права України і покликаний узагальнити та поглибити знання студентів із Загальної та Особливої частини кримінального права України, а також загальної теорії кваліфікації злочинів, надати їм практичні навички кваліфікації конкретних злочинів.

Курсом передбачає далі поглиблення знань теоретичних положень та набуття навиків кваліфікації таких розповсюджених злочинів, як злочини проти волі, честі та гідності особи, проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності.

Пріоритетним завданням курсу є: навчити студентів правильно кваліфікувати злочини, беручи до уваги керівні положення постанов Пленуму Верховного Суду України.

Вивчення спецкурсу передбачає проведення лекцій, семінарських і практичних занять та самостійну роботу. Їх метою є навчити студентів застосовувати теоретичні знання при кваліфікації злочинів.

Під час проведення аудиторних занять і самостійної роботи мають бути використані навчальні та контролюючі програми на базі персональних та централізованих ЕОМ.

Після закінчення курсу студенти повинні *знати*:

- питання кваліфікації злочинів проти волі, честі та гідності особи;
- питання кваліфікації злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи;
- питання кваліфікації злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина;
- питання кваліфікації злочинів проти громадської безпеки;
- питання кваліфікації злочинів проти громадського порядку та моральності.

вміти:

- визначати основні напрями проблематики кваліфікації злочинів проти волі честі та гідності особи
- проти статевої свободи та статевої недоторканності особи;
- проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина;
- проти громадської безпеки;
- проти громадського порядку та моральності.

**Тематичний план
дисципліни «Актуальні питання кримінального права»**

№	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Теоретичні проблеми кваліфікації злочинів у теорії кримінального права
1.	Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права
2.	Проблеми тлумачення кримінального закону
3.	Загальні питання кримінально-правової кваліфікації злочинів
4.	Поняття та види заходів кримінально-правового впливу
	Змістовий модуль II. Проблеми у питаннях кваліфікації злочинів у кримінальному законодавстві
5.	Проблеми кваліфікації злочинів проти національної безпеки та зміни у системі таких злочинів
6.	Актуальні питання кримінальної відповідальності за злочини проти особи
7.	Питання кваліфікації злочинів проти власності
8.	Питання кримінальної відповідальності за злочини у сфері господарської діяльності
Разом:	90 годин

**Зміст
з дисципліни
«Актуальні питання кримінального права»**

Змістовий модуль I. Теоретичні проблеми кваліфікації злочинів у теорії кримінального права

Тема 1. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права

Поняття та види джерел кримінального права. Основні підходи до визначення джерел кримінального права України, їх значення для правозастосування. Кримінальний кодекс України як основне джерело кримінального права. Кримінально-правове значення Конституції України. Зв'язок кримінального права із конституційним. Міжнародні нормативно-правові акти як джерело кримінального права України. Зв'язок кримінального права з іншими галузями права України. Бланкетні диспозиції і їх значення для застосування кримінально-правових норм. Кримінально-правове значення рішень Конституційного Суду України. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства. Питання застосування постанов Пленуму Верховного Суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ у процесі кваліфікації злочинів. Кримінально-правове значення практики Верховного Суду України.

Питання для самоконтролю

1. Конституція України як джерело кримінального права.
2. Система Кримінального кодексу України.
3. Ненормативні джерела кримінального права в Україні.
4. Закони як джерела кримінального права.
5. Нормативні акти вищих органів влади як джерела кримінального права.
6. Міжнародні угоди та конвенції як джерела кримінального права.
7. Закон про кримінальну відповідальність.
8. Структура законів про кримінальну відповідальність.
9. Структура Кримінального кодексу України.
10. Основні характеристики загальної частини Кримінального кодексу України.
11. Система побудови особливої частини Кримінального кодексу України.
12. Поняття диспозицій у нормах кримінального права.
13. Види диспозицій.
14. Бланкетна та відсилочна диспозиції.
15. Поняття санкцій та їх значення для кримінального права.
16. Види санкцій.

Теми для рефератів

1. Закони як джерела кримінального права.
2. Нормативні акти вищих органів влади як джерела кримінального права.
3. Види диспозицій.
4. Бланкетна та відсилочна диспозиції.

Література [27-36; 48-52]

Тема 2. Проблеми тлумачення кримінального закону

Необхідність тлумачення норм кримінального законодавства. Поняття тлумачення кримінально-правових норм. Основні підходи до визначення тлумачення кримінально-правових норм. Об'єкт і предмет тлумачення. Мета тлумачення кримінально-правових норм. З'ясування та роз'яснення як основні аспекти тлумачення норм кримінального законодавства. Принципи тлумачення.

Способи тлумачення (лінгвістичний, спеціально-юридичний, системний, логічний, історичний, функціональний, цільовий).

Види тлумачення. Тлумачення за обсягом. Результат тлумачення (буквальний (адекватний), обмежувальний, поширювальний). Тлумачення за суб'єктом (офіційне та неофіційне). Індивідуальне (казуальне) тлумачення. Загальне (нормативне) тлумачення. Автентичне, делеговане, судове, відомче тлумачення. Доктринальне, компетентно-правове, компетентно-неправове та буденне тлумачення.

Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та банкетними диспозиціями.

Питання для самоконтролю

1. Види тлумачень кримінального закону.
2. Легальне тлумачення кримінального закону.
3. Казуальне тлумачення кримінального закону.
4. Форми тлумачення кримінального закону.
5. Значення тлумачення кримінального закону для кримінального судочинства.
6. Обсяг тлумачення правових норм.
7. Поширене тлумачення правових норм.
8. Автентичне тлумачення правових норм.
9. Доктринальне тлумачення правових норм.

Теми для рефератів

1. Обсяг тлумачення правових норм.
2. Поширене тлумачення правових норм.
3. Автентичне тлумачення правових норм.

Література [27-47; 54-70]

Тема 3. Питання кримінально-правової кваліфікації злочинів

Поняття кваліфікації злочинів. Співвідношення понять «кваліфікація злочинів» та «кримінально-правова кваліфікація». Значення кваліфікації злочинів.

Види кваліфікації злочинів. За суб'єктом здійснення (офіційна та неофіційна). За стадією здійснення (первинна, попередня, остаточна). Залежно від зіставлення моменту вчинення діяння і часу проведення кваліфікації (перспективна, ретроактивна). За результатом кваліфікації (позитивна, негативна). Залежно від точності заставлення фактичних ознак складу злочину з юридичними ознаками складу злочину. За стадією злочину, який кваліфікується. Залежно від дій співучасників злочину. Стадії кваліфікації злочинів та їх етапи. Формула кваліфікації злочинів. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації. Принципи кваліфікації злочинів. Правила кваліфікації злочинів у разі конкуренції кримінально-правових норм. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кваліфікації злочинів.

Питання для самоконтролю

1. Види кваліфікації злочинів.
2. Кваліфікація злочинів залежно від елементів складу злочину.
3. Кваліфікація злочинів залежно від стадій вчинення умисного злочину.
4. Кваліфікація злочинів залежно від дій співучасників.
5. Кваліфікація злочинів залежно від виду множинності злочинів.
6. Кваліфікація злочинів за кордоном.

Теми для рефератів

1. Юридичні ознаки складу злочину.
2. Кримінально-правова кваліфікація.
3. Кваліфікація злочинів.

Література [55-77; 78-90]

Тема 4. Поняття та види заходів кримінально-правового впливу

Поняття та система заходів кримінально-правового впливу. Види заходів кримінально-правового впливу. Співвідношення заходів кримінально-правового впливу з іншими інститутами Загальної частини Кримінального кодексу України. Примусові заходи кримінально-правового впливу. Кримінальна відповідальність. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Примусові заходи виховного характеру. Покарання. Судимість.

Заохочувальні заходи кримінально-правового впливу. Звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від покарання.

Питання для самоконтролю

1. Поняття заходів покарання та заходів заохочення.
2. Заходи поновлення та заходи безпеки як вид кримінально-правового впливу.
3. Зміни у видах кримінально-правового впливу.
4. Проблеми використання заходів кримінально-правового впливу.

Теми для рефератів

1. Кримінально-правовий вплив.
2. Кримінальна відповідальність.

Література [55-77; 78-93]

Змістовий модуль II. Питання кваліфікації злочинів у кримінальному законодавстві

Тема 5. Проблеми кваліфікації злочинів проти національної безпеки та зміни у системі таких злочинів

Загальна характеристика злочинів проти національної безпеки та держави. Особливості кваліфікації злочинів проти держави. Відмінність злочинів проти держави від загальнокримінальних злочинів. Характеристика осіб, які вчиняють злочини проти держави. Державна зрада. Шпигунство. Суб'єкти злочинів проти держав. Визначення суб'єктів злочинів проти держави. Об'єктивна сторона злочинів проти держави та її особливості. Закінчений злочин та його кваліфікація.

Суб'єкти злочинів проти національної безпеки. Об'єкти і предмети злочинів проти національної безпеки та їх класифікація.

Питання для самоконтролю

1. Поняття родовий об'єкт злочинів.
2. Національна безпека.
3. Забезпечення свободи слова.
4. Інформаційна безпека.
5. Пенсійне забезпечення.

Теми для рефератів

1. Боротьба з корупцією.
2. Потенційні загрози національним інтересам.
3. Захист прав власності.

Література [55-93]

Тема 6. Актуальні питання кримінальної відповідальності за злочини проти особи

Загальна характеристика та особливості кваліфікації злочинів проти життя та здоров'я особи. Види вбивств. Особливості кваліфікації вбивств та доведення до самогубства. Кваліфікація злочинів проти здоров'я особи. Поняття та види тілесних ушкоджень. Відмежування тілесних ушкоджень від побоїв та мордувань. Злочини, що спричиняють шкоду здоров'ю людини, які вчинено у сфері охорони життя та здоров'я людини від окремих видів небезпечних інфекційних хвороб. Злочини, що спричиняють шкоду здоров'ю людини, які вчинено у сфері надання медичних послуг. Злочини, що спричиняють шкоду здоров'ю людини внаслідок залишення особи без допомоги або в результаті неналежного виконання винним своїх обов'язків. Злочини у сфері охорони здоров'я людини, що пов'язані із незаконним розголошенням лікарської таємниці. Питання кваліфікації злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи. Насильницькі статеві злочини. Зґвалтування. Насильницьке задоволення статевої пристрасті у неприродній формі. Примушування до вступу в статевий зв'язок. Ненасильницькі статеві злочини. Розбещення неповнолітніх. Статевий зв'язок із особою, яка не досягла статевої зрілості

Питання для самоконтролю

1. Злочини проти життя та здоров'я особи.
2. Злочини проти статевої свободи.
3. Насильницькі статеві злочини.
4. Ненасильницькі статеві злочини.
5. Злочини у сфері охорони здоров'я людини.

Теми для рефератів

1. Свобода та недоторканність особи.

2. Статева свобода.
3. Статева недоторканність.

Література [56-97]

Тема 7. Питання кваліфікації злочинів проти власності

Загальна характеристика злочинів проти власності. Об'єкт та предмет злочинів проти власності. Особливості об'єктивної сторони злочинів проти власності. Суб'єктивна сторона злочинів проти власності. Суб'єкт злочинів проти власності. Види злочинів проти власності. Умисні злочини проти власності. Необережні злочини проти власності.

Крадіжка. Грабiж. Розбiй. Вимагання. Шахрайство. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Інші корисливі злочини проти власності. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Незаконне привласнення знайденого або такого чужого майна, що випадково опинилося.

Знищення або пошкодження майна. Погроза знищення майна. Порушення обов'язків щодо охорони майна. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво.

Застосування норм про корисливі злочини проти власності в слідчій і судовій практиці. Відмежування від суміжних складів злочинів та правопорушень. Некорисливі злочини проти власності.

Застосування норм про корисливі злочини проти власності в слідчій і судовій практиці. Відмежування від суміжних складів злочинів та правопорушень.

Питання для самоконтролю

1. Родовий об'єкт злочинів проти власності.
2. Предмет злочинів проти власності.
3. Зловживання службовим становищем.
4. Самовільне зайняття земельної ділянки.

Теми для рефератів

1. Право власності.
2. Заволодіння чужим майно.
3. Суміжний склад злочинів.

Література [50-88]

Тема 8. Питання кримінальної відповідальності за злочини в сфері господарської діяльності

Загальні питання тлумачення злочинів у сфері господарської діяльності. Злочини проти порядку випуску та обігу грошей, цінних паперів, інших документів. Поняття незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення. Предмет злочину. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки злочину. Кваліфікуючі ознаки. Поняття виготовлення, зберігання, придбання, переведення, пересилання,

ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї. Ознаки суб'єктивної сторони, наслідки злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Злочини проти системи оподаткування. Злочини проти системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів. Предмет злочину. Об'єктивна сторона. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Злочини проти бюджетної системи. Злочини проти порядку переміщення предметів через митний кордон України. Поняття контрабанди. Предмет злочину. Ознаки об'єктивної сторони. Визначення розміру заподіяної шкоди. Поняття ухилення від повернення виручки в іноземній валюті. Предмет злочину. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Злочини проти порядку зайняття підприємницькою та іншою господарською діяльністю. Поняття порушення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Поняття заняття забороненими видами господарської діяльності. Ознаки Об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконною виготовлення, зберігання, збуту або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Предмет злочину. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки. Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва. Предмет злочину. Об'єктивна сторона. Поняття значного та великого розміру у цьому злочині. Поняття фіктивного підприємництва. Ознаки об'єктивної сторони. наслідки злочину. Суб'єктивна сторона. Поняття фіктивного банкрутства. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт злочин). Кваліфікуючі ознаки. Поняття доведення до банкрутства. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони. Поняття приховування стійкої фінансової неспроможності. Суб'єкт злочину. Наслідки злочину. Поняття незаконних дії у разі банкрутства. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони.

Злочини проти прав і законних інтересів кредиторів. Злочини проти добросовісної конкуренції. Злочини проти порядку приватизації.

Питання застосування норм про злочини у сфері господарської діяльності в слідчій і судовій практиці.

Питання для самоконтролю

1. Порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
2. Поняття фіктивного підприємництва.
3. Поняття контрабанди.
4. Ухилення від сплати податків.
5. Злочини проти порядку приватизації.
6. Поняття фіктивного банкрутства.

Теми для рефератів

1. Маніпулювання на фондовому ринку.

2. Приховування інформації про діяльність емітента.
3. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів.

Література [51-88]

Тести

1. Кримінальне законодавство в Україні має такі джерела:

- а) норми Організації Об'єднаних Націй та Європейського Союзу;
- б) рішення місцевих рад народних депутатів;
- в) Конституція України;
- г) Норми права, які визначають залучення до всіх видів відповідальності.

2. Легальне тлумачення кримінального закону здійснюється:

- а) Конституційним судом України;
- б) суддя в процесі розгляду справ;
- в) офіційними представниками влади;
- г) Адміністрація Президента України.

3. Кваліфікувати злочин - значить:

- а) встановити повну відповідність його ознак ознакам норми, яка передбачає відповідальність за вчинення саме цього злочину;
- б) визначити, хто винен у скоєнні злочину;
- в) установити хто винен;
- г) встановити статтю кримінального кодексу України.

4. До методів кримінально-правового впливу відносяться:

- а) утримання під вартою;
- б) засудження до позбавлення волі;
- в) попередження про антигромадську поведінку;
- г) перегляд можливостей робочого.

5. Кримінальне законодавство в Україні має такі джерела:

- а) норми Організації Об'єднаних Націй та Європейського Союзу;
- б) рішення місцевих Рад народних депутатів;
- в) Конституція України;
- г) норми права, які визначають залучення до всіх видів відповідальності.

6. Із яких частин складається кримінальний кодекс України?

- а) Загальної;
- б) Особливої;
- в) Загальної та Особливої.

7. Що таке кримінальне право України як галузь права?

- а) кримінальне право - це система юридичних норм, які встановлюють систему і види покарань, які можуть призначатися особам, які вчинили злочин;

б) кримінальне право - це сукупність кримінально-правових поглядів, ідей, понять, теорій у злочин і кару

в) кримінальне право - це сукупність правових норм, що встановлюють підстави й умови звільнення від кримінальної відповідальності і покарання, принципи кримінальної відповідальності, як суспільно небезпечні діяння, є злочинами, та які покарання можуть бути призначені особам, що їх вчинили.

8. Завданням чинного кримінального закону є:

а) охорона життя, здоров'я людини як найвищої соціальної цінності, суспільного ладу України, її політичної та економічної систем, власності й усього правопорядку від злочинних посягань;

б) правове забезпечення охорони порядку і громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від злочинів посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання злочинам;

в) виховний і превентивний вплив на осіб, засуджених за вчинення злочину, а також на інших людей.

9. Кримінальна відповідальність передбачена:

а) тільки в кримінальному кодексі України;

б) у кримінальному кодексі України та міжнародних договорах, учасником яких є Україна;

в) у кримінальному кодексі України та Законі України «Про судоустрій».

10. Що може бути віднесено до предмета науки кримінального права?

а) дослідження чинного кримінального права, а також практики його застосування

б) дослідження чинного кримінального права і шляхів попередження злочинності

в) дослідження положень майбутнього кримінального закону та вивчення особистості злочинця.

11. Принцип невідворотності кримінальної відповідальності виявляється в тому, що:

а) кожна особа, у протиправних діяннях якої є склад злочину, має понести кримінальну відповідальність;

б) така особа не може бути покарана за один і той самий злочин двічі, кожній особі, у протиправних діяннях якої є склад злочину, слід призначити покарання;

в) усі перераховані варіанти.

12. Які види диспозицій?

а) проста, описова, складна і диференційована;

б) проста, описова, відсильна і бланкетна;

в) відсильна, описова, бланкетна і диференційована.

13. Що є складовими елементами структури кваліфікації злочину

а) об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона;

б) об'єкт, предмет і суб'єкт;

в) об'єкт, суб'єкт і зміст.

14. Що значить конкуренція кримінально-правових норм?

а) існування двох або більше норм, які взаємно виключають застосування один одного;

б) відсутність норми, яка передбачає відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння;

в) наявність двох або більше норм, що передбачають відповідальність за одне й те саме діяння.

15. При кваліфікації злочинів застосовуються:

а) тільки норми Загальної частини КК України;

б) тільки норми Особливої частини КК України;

в) норми Загальної та Особливої частини КК України.

16. Тлумачення норм права уповноваженим органом, що не видавав ці норми, називається:

а) автентичне тлумачення;

б) делеговане тлумачення;

в) неофіційне тлумачення.

17. До компонентів правової системи не відноситься:

а) нормативний блок;

б) функціональний блок;

в) організаційний блок.

18. До видів тлумачення правових норм за обсягом відноситься:

а) буквальне тлумачення;

б) офіційне тлумачення;

в) доктринальне тлумачення.

19. Пропуск у праві - це:

а) повна відсутність у чинному законодавстві необхідних юридичних норм;

б) повна або часткова відсутність суспільних відносин, що об'єктивно вимагають юридичної регламентації;

в) суспільні відносини, що вимагають врегулювання;

г) правові норми, втратили своє значення;

д) застарілі нормативно-правові акти.

20. Аналогія закону - це:

а) рішення конкретної справи з урахуванням правової норми, яка регулює схожі суспільні відносини;

б) рішення конкретної юридичної справи судовим або адміністративним органом, яке стало обов'язковим для вирішення подібних справ у майбутньому;

в) заміна одного закону іншим;

г) порівняння законів.

21. Аналогія права - це:

- а) порівняльно-правовий аналіз різних правових систем;
- б) рішення справи на основі загальних засад і принципів права, галузі права або інституту права;
- в) рішення конкретної юридичної справи на основі загальних засад законодавства;
- г) застосування для вирішення справи загальних принципів;
- д) рішення конкретної юридичної справи з використанням правового прецеденту.

22. Спосіб подолання прогалин у праві:

- а) рішення суду;
- б) акти місцевої державної адміністрації;
- в) прийняття необхідних нормативно-правових актів;
- г) внесення змін до чинного законодавства;
- д) аналогія права, аналогія закону.

23. Що означає конкуренція кримінально-правових норм?

- а) існування двох або більше норм, що взаємно виключають застосування один одного;
- б) відсутність норми, яка передбачає відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння;
- в) наявність двох або більше норм, що передбачають відповідальність за одне й те саме діяння.

24. При кваліфікації злочинів застосовуються:

- а) тільки норми Загальної частини КК України;
- б) тільки норми Особливої частини КК України;
- в) норми Загальної та Особливої частини КК України.

25. Кваліфікація злочину це:

- а) застосування кримінально-правової норми;
- б) встановлення і юридичне закріплення точної відповідності між ознаками вчиненого діяння і ознаками складу злочину, передбаченому кримінально-правовою нормою;
- в) винесення обвинувального вироку і реалізація покарання у відповідній виправно-трудовай установі.

26. Що таке формула кваліфікації?

- а) стаття Особливої частини КК України, яка підлягає застосуванню;
- б) правила, за якими потрібно залучати особу до кримінальної відповідальності;
- в) сукупність цифрових та літерних позначень, що містять вказівку на кримінально-правові норми, що підлягають застосуванню.

27. Назвіть суб'єкт неофіційної кримінально-правової кваліфікації?

- а) слідчий;
- б) особа, яка провадить дізнання;
- в) адвокат;
- г) прокурор;
- д) суддя.

28. Що є фактичною підставою кваліфікації злочинів?

- а) кримінально-правова норма;
- б) інформація про діяння, отримана законним шляхом;
- в) стаття Особливої частини кримінального законодавства країни;
- г) діяльність органів дізнання, попереднього розслідування, прокуратури, суду;
- д) покарання, яке передбачене за діяння, підлягає кваліфікації.

29. Чи допускається аналогія при застосуванні кримінально-правових норм?

- а) аналогія при застосуванні кримінально-правових норм не допускається;
- б) кримінально-правові норми можуть застосовуватися за аналогією без будь-яких обмежень;
- в) аналогія допускається при застосуванні норм Загальної частини і НЕ може мати місця при застосуванні норм Особливої частини;
- г) аналогія не допускається при застосуванні норм Загальної частини та може мати місце при застосуванні норм Особливої частини;
- в) кримінально-правові норми можуть застосовуватися за аналогією тільки при наявності прогалин у законодавстві.

30. Що є об'єктом кваліфікації?

- а) кримінально-правова норма;
- б) особа, яка вчинила злочин;
- в) суб'єктивна сторона посягання, яка підлягає кримінально-правовій оцінці;
- г) вчинене діяння, яке підлягає кримінально-правовій оцінці;
- д) норми Особливої частини кримінального законодавства України.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги і рекомендації

Однією із складових успішного засвоєння курсу «Актуальні проблеми кримінального права», а також обов'язковою передумовою допуску до екзамену є виконання контрольної роботи. Виконання контрольної роботи передбачає висвітлення трьох питань, які вказані у відповідному варіанті (про вибір варіанта – нижче, в пункті 2).

Перше питання передбачає висвітлення однієї з теоретичних проблем юриспруденції і виконується на ґрунті вивчення студентом навчальної літератури з курсу теорії держави і права або основ держави і права. Відповідь на це питання спрямована на засвоєння студентами найважливіших правових категорій.

Друге питання спрямоване на вивчення студентами основоположних нормативно-правових актів України, формування знань законодавства. Для відповіді на це питання треба опрацювати відповідний нормативно-правовий акт, зрозуміти його структуру, ознайомитися зі змістом, виявити сутність і значення.

Третє питання передбачає висвітлення однієї з проблем галузевої юриспруденції і виконується на ґрунті вивчення студентом навчальної літератури і нормативно-правових актів. Відповідь на це питання спрямована на засвоєння студентами найважливіших знань щодо окремих галузей права України і чинного законодавства.

Рекомендовані для вивчення нормативно-правові акти і література вказані в кожному варіанті контрольної роботи після питань. Після висвітлення питань контрольної роботи студент обов'язково повинен вказати використані нормативні акти і літературу.

Обсяг роботи – 20-24 сторінки друкованого тексту. Запис номера варіанта і поставлених питань є обов'язковим, як і перелік використаних нормативно-правових актів і літератури. Робота виконується українською мовою. Виконувати контрольну роботу треба після ретельного вивчення теоретичного матеріалу і рекомендованих нормативно-правових актів, адже без цього неможливо дати обґрунтовані відповіді на поставлені питання.

Виконана контрольна робота повинна надійти на перевірку не пізніше ніж за 2 тижні до терміну складання екзамену. Оцінюється робота за двобальною системою: «зарахована» або «не зарахована». Якщо робота не зарахована, то вона повертається студенту з вимогою допрацювати її або виконати знову.

Теми контрольних робіт

1. Структура кримінального законодавства України.
2. Принципи кримінального права.
3. Норми кримінального права, їх структура, види диспозицій і санкцій.
4. Дія кримінального закону в просторі, у часі та стосовно осіб.
5. Тлумачення кримінального закону.
6. Поняття злочину. Малозначущість. Категорії злочинів.
7. Рецидив злочинів та його види.
8. Склад злочину і його види.
9. Об'єкт злочину та його види. Предмет злочину.
10. Об'єктивна сторона злочину.
11. Суб'єкт злочину. Поняття неосудності.
12. Суб'єктивна сторона злочину.
13. Поняття співучасті.
14. Види співучасників.
15. Екссес виконавця.
16. Необхідна оборона.
17. Крайня необхідність.
18. Інші обставини, що виключають злочинність діяння.
19. Покарання та його види.
20. Система покарань.

21. Основні та додаткові покарання.
  22. Позбавлення волі на певний строк.
  23. Довічне позбавлення волі.
  24. Призначення покарання.
  25. Загальні начала призначення покарання.
  26. Обставини, які пом'якшують покарання.
  27. Обставини, які обтяжують покарання.
  28. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено за даний злочин.
  29. Призначення покарання при рецидиві злочинів.
  30. Звільнення від кримінальної відповідальності і покарання.
  31. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дієвим каяттям.
  32. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
  33. Амністія. Помилування.
  34. Судимість.
  35. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.
- примусові заходи медичного характеру.
36. Застосування примусових заходів медичного характеру.
  37. Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК).
  38. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах (ч. 2, ст. 115 КК).
  39. Контрабанда (ст. 201 КК).
  40. Поняття та основи кваліфікації злочинів.
  41. Кримінальна відповідальність за грабіж (ст. 186 КК).
  42. Поняття та система кримінального права України.
  43. Кримінальна відповідальність за крадіжку (ст. 185 КК).
  44. Загальна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи.
  45. Загальна характеристика злочинів проти довкілля.
  46. Загальна характеристика злочинів проти виборчих прав громадян (ст. 157 КК).
  47. Загальна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності.
  48. Захоплення заручників (ст. 147 КК).
  49. Вбивство через необережність (сб. 119 КК).
  50. Кримінальна відповідальність за розбій (ст. 187 КК).
  51. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.
  52. Терористичний акт (ст. 258 КК).
  53. Загальна характеристика злочинів проти здоров'я.
  54. Господарські злочини. Їх відмінність від розкрадань.
  55. Загальна характеристика злочинів проти волі, честі та гідності особи.
  56. Кримінальна відповідальність за бандитизм (ст. 257 КК).
  57. Загальна характеристика злочинів проти трудових прав громадян.
  58. Загальна характеристика злочинів проти громадської безпеки.
  59. Загальна характеристика злочинів проти власності.

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу. Оскільки кількість аудиторних годин складає тільки половину запланованих програмою, то окремі питання дисципліни виносять для самостійного вивчення студентами.

Зміст самостійної роботи студента над дисципліною «Актуальні питання кримінального права» визначається навчальною програмою та методичними вказівками до самостійної роботи з предмета «Актуальні питання кримінального права».

Дані методичні вказівки містять не лише перелік питань для самостійного опрацювання та вимоги до відповіді, а й наводиться перелік рекомендованих нормативно-правових актів і додаткової літератури, що покликано полегшити роботу студентів при пошуку відповідей на поставлені питання.

Студентам у нагоді стануть такі видання, як «Офіційний вісник України», «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Право України», «Підприємництво, господарство і право», газета «Юридичний вісник України» та ін.

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння студентами під час самостійної роботи, виноситься на поточний та підсумковий контроль поряд з іншим навчальним матеріалом, який опрацьовується на лекційних та семінарських заняттях.

Тема 1

Міжнародні нормативно-правові акти як джерело кримінального права України.

Зв'язок кримінального права з іншими галузями права України. Бланкетні диспозиції і їх значення для застосування кримінально-правових норм.

Тема 2

Способи тлумачення правових норм (лінгвістичний, спеціально-юридичний, системний, логічний, історичний, функціональний, цільовий).

Види тлумачення. Тлумачення за обсягом. Результат тлумачення (буквальний (адекватний), обмежувальний, поширювальний).

Тлумачення за суб'єктом (офіційне й неофіційне). Індивідуальне (казуальне) тлумачення. Загальне (нормативне) тлумачення. Автентичне, делеговане, судове, відомче тлумачення. Доктринальне, компетентно-правове, компетентно-неправове та буденне тлумачення.

Тема 3

Види кваліфікації злочинів. За суб'єктом здійснення (офіційна та неофіційна). За стадією здійснення (первинна, попередня, остаточна). Залежно від зіставлення моменту вчинення діяння і часу проведення кваліфікації (перспективна, ретроактивна). За результатом кваліфікації (позитивна, негативна). Залежно від точності зіставлення фактичних ознак складу злочину з юридичними ознаками складу злочину. За стадією злочину, який кваліфікується. Залежно від дій співучасників злочину.

Тема 4

Кримінальна відповідальність. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Примусові заходи виховного характеру. Покарання. Судимість.

Заохочувальні заходи кримінально-правового впливу. Звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від покарання.

Тема 5

Загальна характеристика злочинів проти національної безпеки та держави. Особливості кваліфікації злочинів проти держави. Відмінність злочинів проти держави від загальнокримінальних злочинів. Характеристика осіб, які вчиняють злочини проти держави. Державна зрада. Шпигунство. Суб'єкти злочинів проти держав. Визначення суб'єктів злочинів проти держави.

Тема 6

Кваліфікація злочинів проти здоров'я особи. Поняття та види тілесних ушкоджень. Відмежування тілесних ушкоджень від побоїв та мордувань. Злочини, що спричиняють шкоду здоров'ю людини, які вчинено у сфері охорони життя та здоров'я людини від окремих видів небезпечних інфекційних хвороб. Злочини, що спричиняють шкоду здоров'ю людини, які вчинюються у сфері надання медичних послуг. Злочини, що спричиняють шкоду здоров'ю людини внаслідок залишення особи без допомоги або в результаті неналежного виконання винним своїх обов'язків. Злочини у сфері охорони здоров'я людини, що пов'язані з незаконним розголошенням лікарської таємниці.

Тема 7

Крадіжка. Грабіж. Розбій. Вимагання. Шахрайство. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Інші корисливі злочини проти власності. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Незаконне привласнення знайденого або такого чужого майна, що випадково опинилося.

Знищення або пошкодження майна. Погроза знищення майна. Порушення обов'язків щодо охорони майна. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво.

Тема 8

Загальні питання тлумачення злочинів у сфері господарської діяльності. Злочини проти порядку випуску та обігу грошей, цінних паперів, інших документів.

Злочини проти порядку зайняття підприємницькою та іншою господарською діяльністю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ ТА ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок слухачем з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (практичні); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем у журналі обліку роботи академічної групи в окремій графі.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок із самостійної роботи, отриманих протягом семестру, та виставляється викладачем у журналі обліку роботи академічної групи в окремій графі.

Слухач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перекласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, а для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт 10.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль. Проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображуються

у відомостях обліку успішності, навчальних картках слухачів, залікових книжках. **Присутність слухачів на проведенні підсумкового контролю (екзамену) обов'язкова.** Якщо слухач не з'явився на підсумковий контроль (екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені), з національної системи оцінювання у 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені), які використовуються при розрахунку успішності слухачів, становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові} \\ \text{бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(перед підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість} \\ \text{балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Слухач, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки у відомостях обліку успішності. Слухачам, які отримали не більш як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше, як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Слухачі, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Критерії оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (робота на практичних заняттях, виконання самостійних навчальних та індивідуальних творчих завдань) та підсумкового контролю здійснюються відповідно до наведеної таблиці.

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше як 4 позитивні оцінки	Підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо	Отримати за підсумковий контроль не менше ніж 30 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно ("зараховано")	A	„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконано у повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
82 – 89	Добре ("зараховано")	B	„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконано, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьома незначними помилками
75 – 81		C	„Добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконано, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з кількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками
68 – 74	Задовільно ("зараховано")	D	„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю, однак прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
60 – 67		E	„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
35–59	Незадовільно („не зараховано”)	F X	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над

		матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1–34	F	„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значущого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

Питання для самоконтролю

1. Поняття кримінального права та його джерела. Структура кримінального законодавства.
2. Завдання кримінального права. Кримінальна політика.
3. Принципи кримінального права.
4. Норми кримінального права, їх структура, види диспозицій і санкцій.
5. Дія кримінального закону в просторі, у часі та стосовно осіб.
6. Тлумачення кримінального закону.
7. Поняття кримінальної відповідальності, кримінально-правові відносини.
8. Поняття злочину. Малозначущість. Категорії злочинів.
9. Неодноразовість злочинів.
10. Сукупність злочинів.
11. Рецидив злочинів та його види.
12. Склад злочину і його види.
13. Об'єкт злочину та його види. Предмет злочину.
14. Об'єктивна сторона злочину.
15. Суб'єкт злочину. Поняття неосудності.
16. Суб'єктивна сторона злочину.
17. Помилка та її види.
18. Стадії вчинення злочину.
19. Поняття співучасті.
20. Види співучасників.
21. Відповідальність співучасників.
22. Ексцес виконавця.
23. Форми співучасті.
24. Необхідна оборона.
25. Заподіяння шкоди при затриманні особи, яка вчинила злочин.
26. Крайня необхідність.
27. Інші обставини, що виключають злочинність діяння.
28. Фізичний або психічний примус.
29. Обґрунтований ризик.
30. Виконання наказу або розпорядження.
31. Покарання та його види.
32. Сутність і зміст покарання.

33. Цілі покарання.
  34. Система покарань.
  35. Основні та додаткові покарання.
  36. Штраф і конфіскація майна.
  37. Сутність та кількісні розміри штрафу як виду покарання.
  38. Позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю.
  39. Позбавлення спеціального, військового або почесного звання, класного чину і державних нагород.
  40. Обов'язкові роботи.
  41. Виправні роботи.
  42. Покарання, що призначаються військовослужбовцям.
  43. Обмеження по військовій службі.
  44. Порядок відбування арешту військовослужбовцями.
  45. Обмеження волі.
  46. Арешт.
  47. Позбавлення волі на певний строк.
  48. Довічне позбавлення волі.
  49. Призначення покарання.
  50. Загальні начала призначення покарання.
  51. Обставини, які пом'якшують покарання.
  52. Призначення покарання за наявності пом'якшуючих обставин.
  53. Обставини, які обтяжують покарання.
  54. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено за даний злочин.
  55. Призначення покарання при вердикті присяжних засідателів про поблажливість.
  56. Призначення покарання при рецидиві злочинів.
  57. Призначення покарання за сукупністю злочинів.
  58. Порядок визначення строків покарань при їх складанні і заліку.
  59. Умовне засудження.
  60. Звільнення від кримінальної відповідальності і покарання.
  61. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дієвим каяттям.
  62. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням з потерпілим.
  63. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки.
  64. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
  65. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
  66. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким видом покарання.
  67. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з хворобою.
  68. Відстрочка відбування покарання вагітним жінкам і жінкам, які мають малолітніх дітей.
  69. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності обвинувального вироку суду.
  70. Амністія. Помилування.
  71. Судимість.
  72. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.
- Примусові заходи медичного характеру.

73. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх. Види і розміри покарань, призначуваних неповнолітнім.
74. Особливості призначення покарання неповнолітнім. Застосування до неповнолітніх примусових заходів виховного впливу. Звільнення неповнолітніх від відбування покарання. Строки давності. Погашення судимості.
75. Застосування примусових заходів медичного характеру.
76. Кримінальна відповідальність за виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного збору чи голографічних захисних елементів (ст.199 КК).
77. Кримінальна відповідальність за шахрайство (ст. 190 КК).
78. Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК).
79. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК).
80. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах (ч. 2, ст. 115 КК).
81. Контрабанда (ст. 201 КК).
82. Поняття та основи кваліфікації злочинів.
83. Кримінальна відповідальність за грабіж (ст. 186 КК).
84. Кримінальна відповідальність за диверсію (ст. 113 КК) та її відмінність від суміжних складів.
85. Поняття та система кримінального права України.
86. Кримінальна відповідальність за крадіжку (ст. 185 КК).
87. Корисні посягання на власність без ознак розкрадання.
88. Загальна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи.
89. Умисне знищення або пошкодження майна (ст. 194 КК).
90. Кримінальна відповідальність за згвалтування (ст. 152 КК).

Список літератури

Основна

1. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах, 1959 рік, та Додатковий протокол 1978 року до Конвенції // Офіц. вісн. України. - 1998. - № 13. - С. 346 - 360.
2. Конвенция о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам: Подписанная в Минске 22 января 1993 года десятью государствами // Україна в міжнародно-правових відносинах : Кн. 1. Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога. - К. : Юрінком, 1996. - С. 1049 - 1082.
3. Конвенция ООН «Против транснациональной организованной преступности», принятая 15 ноября 2000 года // В кн.: Международно-правовые основы борьбы с коррупцией и отмыванием преступных доходов : сб. док. / [сост. В.С. Овчинский]. - М. : ИНФРА - М, 2004. - С. 7 - 45.
4. Конвенция Совета Европы «Об отмывании, выявлении, изъятии и конфискации доходов от преступной деятельности», (Страсбург, 1990 г.) // http://narkotiki.ru/jworld_57.html
5. Конституція України. - Х. : Парус, 2006. - 55 с.

6. Уголовный кодекс Украины (с изм. и доп. по сост. на 15 августа 2009 г.). - Х. : Одиссей, 2009. - 304 с.
7. Кримінально-процесуальний кодекс України // Кодекси України. - 2002. - № 1. - 292 с.
8. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України із змінами, які внесені Законом України від 23 березня 2000 року // Відом. Верховної Ради. - 2000. - № 22. - Ст. 184.
9. Про податок з доходів фізичних осіб: Закон України № 889-IV від 22 травня 2003 року // Відом. Верховної Ради України. - 2003. - № 37. - Ст. 308.
10. Про судову практику в справах про знищення та пошкодження державного чи колективного майна шляхом підпалу або внаслідок порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 2 липня 1976 року № 4 в редакції постанови Пленуму Верховного Суду України від 3 березня 2000 року № 3 // Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах / Верховний Суд України ; [за заг. ред. В.Т. Маляренка]. - К. : Ін Юре, 2004. - С. 67 - 71.
11. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 року № 9 // Постанови Пленуму Верховного Суду України (1963 - 2000) : офіц. вид. : у 2-х т. / [за заг. ред. В.Ф. Бойка]. - Т. 1. - С. 23 - 28.
12. Про судову практику в справах про хабарництво: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 року № 5 // Юрид. вісн. України. - 2002. - № 28. - 13 - 19 лип.
13. Про судову практику в справах про злочини проти життя і здоров'я особи: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 року № 3 // Право України. - 2003. - № 6. С. 140 - 146.
14. Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 25 квітня 2003 р. № 3 // Право України. - 2003. - № 9. - С. 150 - 154.
15. Про застосування судами законодавства про втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2004 р. № 2 // Право України. - 2004. - № 6. - С. 110 - 113.
16. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квітня 2004 року № 5 // Право України. - 2004. - № 8. - С. 118 - 122.
17. Про деякі питання застосування судами України адміністративного та кримінального законодавства в зв'язку з набранням чинності Закону України від 22 травня 2003 року «Про податок з доходів фізичних осіб»: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 28 травня 2004 року № 9 // Вісн. Верховного Суду України. - 2004. - № 6. - С. 29.
18. Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 8 жовтня 2004 року № 17 // Законодавство України. - 2005. - № 1. - С. 26 - 35.
19. Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 квітня 2005 року

- № 5 // Вісн. Верховного Суду України. - 2005. - № 5. - С. 9 - 12.
20. Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 червня 2005 року № 8 // Вісн. Верховного Суду України. - 2005. - № 6. - С. 10 - 13.
  21. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 року № 13 // Вісн. Верховного Суду України. - 2006. - № 1. - С. 2 - 6.
  22. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 травня 2008 року № 5 // Вісн. Верховного Суду України. - 2008. - № 6. - С. 1 - 8.
  23. Про судову практику у справах про злочини проти власності: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 року № 10 // Вісн. Верховного Суду України. - 2009. - № 12. - С. 9 - 16.
  24. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 80 Конституції України (справа про депутатську недоторканність) від 27 жовтня 1999 р. // Офіц. вісн. України. - 1999. - № 44. - Ст. 2193.
  25. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень статті 58 Конституції України, статей 6, 81 Кримінального кодексу України (справа про зворотню дію кримінального закону в часі) від 19 квітня 2000 р. // Офіц. вісн. України. - 2000. - № 39. - Ст. 1662.
  26. Актуальні проблеми кримінального права: навч. посіб. / В.М. Попович, П.А. Трачук,
  27. Андрушко А.В., Логін С.В. - К.: Юрінком Інтер, 2009. - 256 с.
  28. Актуальные проблемы уголовного права / [Б.С. Никифоров, Н.И. Загородников, А.В. Наумов и др.] ; под ред. С.В. Бородина, В.М. Когана, А.С. Никифорова. - М. : ВНИИТЭМР, 1988. - 168 с.
  29. Андреев Б. Компьютерная программа квалификации преступлений / Б. Андреев, Г. Бушуев // Законность. - 1994. - № 3. - С. 41 - 44.
  30. Беляев В.Г. Применение уголовного закона / В.Г. Беляев. - Волгоград : ВЮИ МВД России, 1998. - 124 с.
  31. Благов Е.В. Квалификация преступлений (теория и практика) / Е.В. Благов. - Ярославль : Ярослав. гос. ун-т, 2003. - 212 с.
  32. Благов Е.В. Основы применения уголовного права / Е.В. Благов. - Ярославль, 1992. - 80 с.
  33. Брич Л.П. Суміжні склади злочинів: поняття та ознаки / Л.П. Брич // Підприємництво, госп-во і право. - 2006. - № 6. - С. 102 - 109.
  34. Бурчак Ф.Г. Квалификация преступлений / Ф.Г. Бурчак. - [2-е изд., доп.]. - К. : Политиздат Украины, 1985. - 120 с.
  35. Гаухман Л.Д. Квалификация преступлений: закон, теория, практика / Л.Д. Гаухман. - [2-е изд., перераб. и доп.]. - М. : Центр ЮрИнфоР, 2003. - 448 с.
  36. Герцензон А.А. Квалификация преступлений / А.А. Герцензон. - М. : РИО ВЮА,

1947. - 96 с.

37. Кадников Н.Г. Квалификация преступлений и вопросы судебного толкования: теория и практика : учеб. пособие / Н.Г. Кадников. - М. : Норма, 2003. - 144 с.
38. Кадников Н.Г. Квалификация преступлений (теория и практика) / Н.Г. Кадников. - М. : Юрайт, 1999. - 457 с.
39. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / [за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського]. - К. : Істина, 2010. - 430 с.
40. Кваліфікація злочинів, підслідних органам внутрішніх справ: навч. посіб. / [за заг. ред. В. В. Коваленка; за наук. ред. О. М. Джузи та А. В. Савченка]. - К. : Атіка, 2011.- 648 с.
41. Колосовский В.В. Квалификационные ошибки / В.В. Колосовский. - СПб.: Изд-во Р. Асланова. Юрид. центр Пресс, 2006. - 157 с.
42. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / М.Й. Коржанський. - [3-тє вид., доп. та перероб.]. - К. : Атіка, 2007. - 592 с.
43. Коржанський М.Й. Науковий коментар Кримінального кодексу України / М.Й. Коржанський. - К. : Атіка-Академія-Ельга-Н, 2001. - 656 с.
44. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [Ю.В. Александров, В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін.] ; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. — [4-те вид., переробл. та допов.]. — К. : Атіка, 2008. - 376 с.
45. Кримінальне право України. Загальна частина : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. закладів освіти / [Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко, В.А. Ломако, М.І. Панов та ін.] ; за ред. професорів В.В. Сташиса, В.Я. Тація. - [3-тє вид., переробл. і допов.] - Київ - Харків : Юрінком Інтер-Право, 2007. - 496 с.
46. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / [Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.] ; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. - [2-ге вид., переробл. та допов.] - К. : Атіка, 2008. - 712 с.
47. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / [Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, С.Б. Гавриш та ін.] ; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. - [3-тє вид., переробл. і допов.] - К. : Юрінком Інтер, 2007. - 402 с.
48. Кримінальний кодекс України : науково-практичний коментар / [Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, С.Б. Гавриш та ін.] ; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. - [3-тє вид., переробл. та допов.] - Х. : ТОВ «Одіссей», 2007. - 1184 с.
49. Кругликов Л.Л. Дифференциация ответственности в уголовном праве / Л.Л. Кругликов, А.В. Васильевский. - СПб. : Юрид. центр Пресс, 2002. - 300 с.

Додаткова

1. Кримінальний кодекс України : станом на 11 лют. 2013 р. : відповідає офіц. тексту / [упоряд. В. І. Тютюгін]. – Х. : Право, 2013. – 232 с.
2. Бажанов М. И. Избранные труды / М. И. Бажанов. – Харьков : Право, 2012. – 1244 с.
3. Баулін Ю. В. Вибрані праці / Ю. В. Баулін. – Х. : Право, 2013. – 928 с.
4. Бойко І. Й. Кримінальні покарання в Україні (ІХ–ХХ ст.) : навч. посіб. / І. Й. Бойко. – Л. : ЛНУ ім. І.Франка, 2013. – 408 с.
5. Борисов В. І. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою : монографія / В. І. Борисов, Г. С. Крайник. – Х. : Юрайт, 2012. – 296 с.

6. Бурдін В. М. Осудність та неосудність (кримінально-правове дослідження) : монографія / В. М. Бурдін. – Л. : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 780 с.
7. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Р. В. Вереша. – 2-ге вид. – К. : Центр учб. л-ри, 2012. – 320 с.
8. Генрих Н. В. Предмет и метод уголовного-правового регулирования: история, теория и практика : монография / Н. В. Генрих. – М. : Норма : Инфра-М, 2011. – 320 с.
9. Грищук В. К. Кримінальна відповідальність юридичних осіб : порівн.-прав. дослідж. : монографія / В. К. Грищук, О. Ф. Пасека. – Л. : ЛДУВС, 2013. – 248 с.
10. Діордіца І. В. Кримінальне право України / І. В. Діордіца. – К. : Вид. О. С. Ліпкан, 2010. – 288 с.
11. Демидова Л. М. Проблеми кримінально-правової відповідальності за заподіяння майнової шкоди в Україні (майнова шкода як злочинний наслідок): теорія, закон, практика : монографія / Л. М. Демидова. – Х. : Право, 2013. – 752 с.
12. Дуюнов В. К. Квалификация преступлений: законодательство, теория, судебная практика : монография / В. К. Дуюнов, А. Г. Хлебушкин. – М. : РИОР : ИНФРА-М, 2012. – 372 с. – (Научная мысль).
13. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз) : монографія / О. О. Житний. – Х. : Одісей, 2013. – 376 с.
14. Зінченко І. О. Одиначні злочини: поняття, види, кваліфікація / І. О. Зінченко, В. І. Тютюгін. – Х. : ФІНН, 2010. – 256 с.
15. Зінченко І. О. Види множинності злочинів: кримінально-правовий зміст і співвідношення : наук. нарис / І. О. Зінченко. – Х. : Юрайт, 2012. – 64 с.
16. Кваліфікація за ознаками складу злочину (аналіз постанов Пленуму Верховного Суду України) : практ. посіб. / [уклад.: А. В. Ващенко [та ін.]. – Х. : Точка, 2011. – 132 с.
17. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / [за ред.: О. О. Дудорова, Є. О. Письменського]. – К. : Істина, 2010. – 430 с.
18. Квасневська Н. Д. Кримінальна відповідальність судді за неправосуддя в Україні / Н. Д. Квасневська. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 192 с.
19. Киричко В. М. Практичний посібник з кримінального права України / В. М. Киричко. – Х. : ФІНН, 2010. – 720 с.
20. Клименко В. А. Обмежена осудність: поняття, критерії та примусове лікування : монографія / В. А. Клименко, В. Б. Первомайський, Т. М. Приходько. – К. : Атіка, 2011. – 180 с.
21. Книженко О. О. Санкції у кримінальному праві : монографія / О. О. Книженко. – Х. : НикаНова, 2011. – 336 с.
22. Ковтун Н. Я. Види додаткових покарань для неповнолітніх : монографія / Н. Я. Ковтун. – К. : Ін Юре, 2011. – 208 с.
23. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України : монографія / Л. М. Кривоченко. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.
24. Кримінальне право. Загальна частина : підручник / [за ред.: А. С. Беніцького [та ін.]. – К. : Істина, 2011. – 1112 с.
25. Кримінальне право України. Загальна частина : навч.-метод. посіб. / Міжнар. гуманіт. ун-т. – К. : Фенікс, 2012. – 112 с.

26. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [відп. ред. Є. Л. Стрельцов]. – 5-те вид. – Х. : Одиссей, 2010. – 328 с.
27. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [за ред.: В. В. Сташиса, В. Я. Тація]. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2010. – 456 с.
28. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / [за ред.: В. В. Сташиса, В. Я. Тація]. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2010. – 608 с.
29. Кримінальний кодекс України : наук.-практ. комент. : у 2 т. / [за заг. ред.: В. Я. Тацій [та ін.]]. – 5-те вид., допов. – Х. : Право, 2013. – Т. 1–2.
30. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : підручник / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко. – К. : Алерта, 2012. – 316 с.
31. Лень В. В. Примусові заходи медичного характеру: цілі і підстави застосування : монографія / В. В. Лень, М. М. Книга. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2011. – 92 с.
32. Мала енциклопедія кримінального права / НАН України, Київ. ун-т права ; [за заг. ред.: Ю. Л. Бошицького, З. А. Тростюк]. – К. : Кондор, 2012. – 284 с.
33. Мальцев В. В. Объект охраны (преступления) в уголовном праве : монография / В. В. Мальцев. – М. : Юрлитинформ, 2012. – 512 с.
34. Марчак В. Я. Обмежена осудність: психолого-правовий зміст : монографія / В. Я. Марчак. – Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2010. – 400 с.
35. Маслак Н. В. Кримінальна відповідальність за готування до злочину / Н. В. Маслак. – Х. : Право, 2010. – 232 с.
36. Митрофанов І. І. Співучасть у злочині : навч. посіб. / І. І. Митрофанов, А. М. Притула. – О. : Фенікс, 2012. – 208 с.
37. Музика А. А. Предмет злочину: теоретичні основи пізнання : монографія / А. А. Музика, Є. В. Лащук. – Х. : ПАЛИВОДА А. В., 2011. – 192 с.
38. Наден О. В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні : монографія / О. В. Наден ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". – Х. : Право, 2012. – 272 с.
39. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред.: М. І. Мельник, М. І. Хавронюк. – 9-те вид., переробл. та допов. – К. : Юрид. думка, 2012. – 1316 с.
40. Непомнящая Т. В. Мера уголовного наказания: проблемы теории и практики : монография / Т. В. Непомнящая. – М. : Юрлитинформ, 2012. – 384 с.
41. Орловская Н. А. Основания и принципы построения уголовно-правовых санкций : монография / Н. А. Орловская. – Одесса : Юрид. лит., 2011. – 618 с.
42. Палюх Л. М. Примусові заходи виховного характеру: теорія і практика застосування : навч. посіб. / Л. М. Палюх. – Л. : Львів. нац. ун-т ім. І.Франка, 2010. – 214 с.
43. Панов М. І. Вибрані наукові праці з проблем правознавства / [М. І. Панов] ; упоряд.: Н. О. Гуторова, Ю. П. Дзюба. – К. : Ін Юре, 2010. – 812 с.